

Seminari MEFROP

Memòries d'Europa a la Frontera dels Pirineus

Història, patrimoni, polítiques i models culturals

9, 10 i 11 d'octubre de 2014

**Aquest és un programa provisional que pot quedar sotmès a canvis d'última hora. Disculpin les molèsties.*

El projecte MEFROP: Memòries d'Europa a la Frontera dels Pirineus té com a objectiu establir un centre de treball en xarxa sobre les diferents memòries culturals de la frontera catalano-francesa.

Aquesta àrea transfronterera es caracteritza per la **multiplicitat i la riquesa de memòries**. Hi ha nombrosos actors (associacions, institucions i acadèmics) que es dediquen a l'estudi, la pràctica i les polítiques de memòria. És per tant, a través d'un **projecte multicultural transfronterer al voltant del patrimoni memorial** i mitjançant els recursos digitals, que es vol prefigurar una xarxa de treball de llarga durada; de fet, es vol crear una estructura permanent. El projecte vol reivindicar el valor de **l'experiència, els coneixements i el saber fer dels diferents actors** que intervenen en el camp de les **polítiques de la història, la memòria i el patrimoni, la qüestió de la política europea** de la memòria i la memòria actual a les societats de frontera. El nostre treball és **la qüestió de la memòria com a matèria transversal i multidisciplinària, una qüestió de primer ordre per a l'Europa d'avui**, en termes de la seva relació amb els conflictes del passat recent, amb una **perspectiva nova entre la força heretada dels conflictes europeus** i la permeabilitat actual del simbolisme de les fronteres administratives dels estats europeus. El projecte té com a objectiu **consolidar un grup de treball permanent, de debat i aprenentatge**, i disposa d'una **base molt sòlida en el territori**, que inclou a tots els actors públics i privats. **L'estudi de la frontera** és en si mateix un univers permanent d'interculturalitat. Però la importància d'aquest projecte és **establir les línies de treball, així com les xarxes socials i acadèmiques per analitzar i fer valer la riquesa, diversa i exemplar, de la història i la memòria transfronterera d'aquest territori amb un gran potencial transdisciplinari, transnacional i multicultural**. Aquest és un projecte que s'obre a seminaris permanents i a participacions culturals més amples.

més informació: observatori.memories@ub.edu

Formalitzo la inscripció [aquí](#)

Organització:

Universitat de Perpinyà Via Domitia; Centre de Recherches Historiques sur les Sociétés Méditerranéennes; GIS IPAPIC; Associació Trajectoires; Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona (FSUB)-Observatori Europeu de Memòries (EUROM)

Col·laboració:

Établissement Public de Coopération Culturelle du Mémorial du camp de Rivesaltes; Archives Départementales des Pyrénées-Orientales (ADPO); Casa de la Generalitat a Perpinyà; Hôtel Belvédère du Rayon Vert, Cerbère; Museu Memorial de l'Exili (MUME); Office de Coopération et d'Information Muséales

“Quines patrimonialitzacions de la memòria trobem a la frontera catalano-francesa?”

El seminari s'articula al voltant de les visites als espais de memòria, a conferències, debats i a la presentació de contribucions científiques sobre el tema: Les problemàtiques del patrimoni memorial i els espais de memòries múltiples a l'entorn dels Pirineus Orientals i Catalunya.

DIJOUS 9 D'OCTUBRE

Sessió d'obertura

Facultat, Universitat de Perpinyà

16h

Obertura institucional i les paraules de benvinguda

Dr. Fabrice Lorente, *Rector de la Universitat de Perpignan Via Domitia* (5')

Presentació de la Facultat i el Grup de Recerca

Dr. Nicolas Marty, *Degà i director científic MEFROP* (5')

Presentació del GIS Institucions patrimonials et pratiques interculturelles

Xavier de la Selle, *president del GIS IPAPIC* (5')

Presentació dels Projectes internacionals de la Fundació

Solidaritat de la Universitat de Barcelona

Xavier López, *director de la Fundació* (5')

Sessió 1: “Memòria i patrimoni en espais públics i museus”

1630h

Presentació del projecte MEFROP

Dr. Jordi Guixé, *coordinador del projecte MEFROP i director de l'Observatori Europeu de Memòries* (5')

Berlin Palimpsests del patrimoni i monuments memorials

Dr. Stephanie Endlich, *Professora honorífica Univ. Künste Berlin* (40')

1710h

Pausa cafè (20')

1730h

Topografies repressives per als exiliats republicans i els brigadistes internacionals als Pirineus Orientals

(1939-1941)

Grégory Tuban, *CRHISM - UPVD* (40')

1810h

Taula rodona i debat (20')

DIVENDRES 10 D'OCTUBRE

Sessió 2 i visita: “Rivesaltes: Valors patrimonials dels llocs amb memòries múltiples”

830h

Trasllat en bus a Rivesaltes (20')

9h

Visita als vestigis del **Camp Joffre** i l'**Établissement Public de Coopération Culturelle du Mémorial du camp de Rivesaltes** (60')

11h

Pausa cafè (20')

1120h

Trasllat en bus a Perpinyà (20')

12h

Archives Départementales des Pyrénées-Orientales
El rol de l'art i de la cultura en el projecte memorial del Camp de Rivesaltes

Dr. Agnès Sajaloli, *directora de l'Établissement Public de Coopération Culturelle du Mémorial du camp de Rivesaltes* (45')

13h

Dinar (60')

14h

Visita als fons documentals dels **Archives Départementales des Pyrénées-Orientales** (40')

15h

El valor patrimonial de les recerques documentals
Christine Langé, *directora de l'ADPO* (45')

1530h

Pausa cafè (20')

16h

Trasllat en bus a la Casa de la Generalitat (30')

Sessió 3: “Quins són els rols de les institucions del patrimoni en relació amb la multiplicitat d'històries i memòries?”

1630h

Temps i espai a Portbou: Mitologia, memòria i ús públic de la història en l'era de la informació

Garikoitz Gómez Alfaro, *especialista en memòria popular i targetes de memòria cognitiva* (45')

17h

Sessió de treball dinamitzada per Enric Pujol, Alain Battegay i Ruben Doll (60')

1810h

Pause cafè (20')

18.30h

Projecció "**Fotoperiodisme i Retirada. L'exemple de la cobertura de l'esdeveniment pel Wide World Photo del The New York Times**", recontextualització històrica del reportatge de PHOTO N.Y.T presentat per a l'exposició "De la caiguda de Barcelona a la Retirada. Report of Wide World Photo for The New York Times"
Eric Forcada, *comisari* (30')

DISSABTE 11 D'OCTUBRE

Sessió 4 i visita: “Portbou. Cerbère: Ruptures de càrregues memorials?”

830h

Trasllat en bus a Portbou (60')

930h

Visita a la **Memòria de Walter Benjamin** (60')

1030h

Trasllat en bus a Cerbère (10')

11h

Hôtel Belvédère du Rayon Vert

Projecció de dos films-documentals:

- **Cerbère (La Frontera)**, 2009, d'Olivier Moulai
- **0.80 Square Metres (contemporary experiences of political imprisonment and the conditions in the concentration camp)**, 2012, de Kristina Norman

Presentació i debat amb els autors

Marta Marin-Domine, *Centre for Memory and Testimony Studies, Wilfrid Laurier University -Canada*

12h

Debat i conclusions: “La interculturalitat: Quines són les vies per al patrimoni i la memòria a la frontera?”

Hélène Hatzfeld, Madeleine Claus, Nicolas Marty i

Jordi Guixé

13h

Clausura del seminari

Hélène Hatzfeld, Nicolas Marty

14h

Dinar (60')

15h

Trasllat en bus a Perpinyà (60')